

Bloeyendael bulletin

maart 2025

Stil...

Winters Wit

Een vrijwilliger op leeftijd

Bomenplantdag

Even voorstellen

Slepen, ril en boerenkool

Buren: Ponycentrum en manege Groenesteyn

Stil...

De eerste 'stille periode' in het vrijwilligerswerk is weer ingegaan, van eind januari tot eind maart. Even zonder de massale bemoeienis van vrijwilligers, is de natuur weer aan het 'opstarten'. Wat er na deze stille periode aan activiteiten zal zijn, waar aan je kunt meedoen, lees je op onze website; kijk maar eens op onze werkkalender 2025 (www.bloeyendael.nl/agenda-2025) We openen het nieuwe vrijwilligersjaar weer met de lenteborrel, op **21 maart**.

Opstarten, zo voelt het weer ook; na weken van grijze luchten, mist en regen is er nu een weekje begonnen met zon, weinig wind, een beetje nachtvorst. Hopelijk een eerste signaal van verandering van somber winterweer naar wat optimistischer voorjaarsweer. Heerlijk, even stil zijn, en met je gezicht in de zon, ogen dicht (achter glas, dat nog wel...).

Stil sta ik ook bij het overlijden van Hilly Steins, in november vorig jaar. Bij haar crematie sprak Nora de Groen mooie woorden van respect en dankbaarheid, uit naam van de vele vrijwilli-

gers die haar kenden en van het bestuur. Paul Brassé maakte een prachtig foto-overzicht van haar lange en rijke betrokkenheid bij Bloeyendael.

Ook sta ik even stil bij de nieuwe situatie voor Bloeyendael's imker, ex-bestuurder, en 'Bloeyendael-allesweter', Theo de Ronde. Theo woont tegenwoordig in een verzorgingstehuis in Bilthoven. Verschillende vrijwilligers hebben hem daar al bezocht, en ontmoeten een goedgemutste Theo, die ogenschijnlijk al goed gewend is aan zijn nieuwe 'thuis'; Titia Kan schrijft erover in dit bulletin. Het doet ons goed. Ook vrijwilligster Ingrid Schröder woont nu in een verzorgingstehuis. Voor meer informatie en adressen kun je terecht bij onze vrijwilligerscoördinator Wanda de Kuiper (vrijwilligers@bloeyendael.nl).

In dit bulletin behandelt Ton Rennen weer een mooie kleur in Bloeyendael's natuur: de (lente)kleur wit. Om soms stil van te worden..

Maar natuurlijk staan er ook minder 'stille' onderwerpen in dit bulletin: een kennismaking met ons nieuwe bestuurslid Adriaan Dorresteyn, tegenwoordig vooral singer-songwriter, en lees ook over de vrolijke kinder-hectie bij de burens, 'Manege Groenesteyn', èn over de drukbezochte, actieve bomenplantdag op ons mooie park, in samenwerking met *MeerBomenNu*, met interview met hun 'aanjager', Renée Elzinga.

Op naar het actieve voorjaar!
Piet van Ommeren, voorzitter

REDACTIE

Nora de Groen, Jan Heijmans

FOTOGRAFIE

Laurens van Leeuwen, Roelant Hietbrink,
Paul Brassé, Jan Heijmans, Nora de Groen

VORMGEVING

Karel Meijer, Utrecht

DRUK

Kopijwinkel, Utrecht

LOGO

Illustratie Dick Bruna © copyright Mercis bv, 1991

Winters wit

In de winter lijkt Bloeyendael zijn kleur te verliezen. Vooral met regenachtig en somber weer, dat we de laatste winters veel hebben gehad, valt er aan kleurenpracht niet veel te genieten. Gelukkig geeft het wit Bloeyendael in de winter een ander aanzicht.

Het wordt overweldigend als er sneeuw ligt, het park oogt dan overal wit (en niet alleen het park natuurlijk), zeker als er ijs lag toen het sneeuwde. De laatste keer was in februari 2021, toen we in de benauwde coronawinter even het huis konden ontvluchten en van het mooie weer en landschap konden genieten. De meeste winters komt het tegenwoordig niet verder meer dan een of twee keer natte sneeuw die snel weer verdwijnt.

Maar dan valt er in de winter altijd wel van subtiel wit te genieten. Zoals van de rijp op de planten na een nachtje vorst. En vanaf januari verschijnen overal in Bloeyendael sneeuwkllokjes. Die luiden het seizoen in van de stinzenplanten, planten die ooit uit verre landen zijn ingevoerd om landgoederen te verfraaien (stins is een Fries woord voor landhuis).

Het zijn vaak bolgewasjes en daar hebben we er in Bloeyendael zo veel van dat het IVN er excursies in het park aan wijdt. Na de sneeuwkllokjes komen de gele winterakonieten en daarna een hele reeks van weer witte bloemen: in februari de lentekllokjes, in maart de daslook en vanaf april zomerklokjes. Hier en daar kun je ook aronskelk en vogelmelk aantreffen. Bijzonder fraai is de kievitbloem waarvan we de laatste jaren steeds meer paarse en witte bloemen zien.

Voor veel stinzenplanten is het in Bloeyendael begonnen met aanplant. Die bleek erg succesvol want al snel breidde deze aanplant zich uit en geleidelijk is er ook heel wat komen aanwaaien en door vogels en insecten het park in gebracht. Werkzaamheden in het park met zwaar materieel van de laatste maanden hebben wel schade aangericht aan de tere bolgewasjes. Hopelijk herstellen die zich en anders is het misschien goed om hier en daar wat bolletjes bij te zetten. Kijk bij uw wandeling maar eens hoeveel verschillende stinzenplantjes u tegenkomt!

Ton Rennen

Een vrijwilliger op leeftijd

Vanaf 2012 ben ik vrijwilliger in natuurpark Bloeyendael: Met veel plezier sjuowde ik takken, harkte ik hooi, verzamelde ik bladeren en hield (soms) het paard van Boer Dirk in bedwang. Maar met het klimmen de jaren werden de takkenbossen kleiner, het aangeharkte hooi minder en nam de hoeveelheid bladeren in de kruiwagen af. Aan het paard waagde ik me niet meer. Dus stoppen als vrijwilliger?

Nee, ik heb nu een keer bij de catering geholpen: ik smeerde 25 boterhammen, krentenbollen en maakte lofschuitjes. Ik hield de kachel aan de praat en verwarmde daarop ook de soepkommen. Minstens zo leuk (en veel beter voor mijn rug).

Als je zo lang meedraait dan ken je Theo (oud-beheerder en imker). Aanvankelijk verrijkte hij mijn plantenkennis (Theo weet namelijk alles), maar spannend werd het toen er met het schoonmaken van het (lees 'zijn') paviljoen begonnen werd en er dus soms letterlijk in zijn domein ingebroken werd..., maar hij kocht extra handdoeken, leerde me hoe ik de kachel moest branden en hoe je koffie moest zetten (altijd het filter nat maken, anders smaakt de koffie naar papier). Met schelpen op het klinkerpaadje voor kwam je glijpartijen, maar daar moest je wel zuinig op zijn. Chloor als schoonmaakmiddel was verboden en iedere

zaailing werd gekoesterd (ook al stond die op het terras). Als je ook maar een voetje naast het pad zette zag Theo dat meteen (zelfs als het pad nauwelijks zichtbaar was). Van zijn (vele) privé-spullen moesten we absoluut afblijven.

Onlangs heb ik hem opgezocht in het woonzorgcentrum waar hij nu woont. Hij leeft inmiddels meer in het verleden dan in het nu, maar 'Bloeyendael' en 'vrijwilliger' bleken toverwoorden: samen herinneringen ophalend hadden we een leuke ochtend. Hij had het bij herhaling over de vele vrijwilligers en vertelde daar zijn huisgenoten vol trots over. Ook dat je daar zuinig op moet zijn. Poes Foxy woont ook bij hem in zijn appartement. Daar is hij blij mee. Hij draagt nog steeds een pet met de klep naar achteren; dat verandert niet!

Wat evenmin verandert zijn zijn plannen om in de tuin aldaar aan de slag te gaan...

Titia Kan

Op vrijdag 17 januari was het om half negen in de morgen koud en mistig. Waterkoud. Toch kwamen er ruim dertig vrijwilligers, meest met de fiets, naar het Park. Het waren niet de bekende Bloeyendaelers, maar mensen die gehoor gaven aan een oproep van *MeerBomenNu*. Een landelijke campagne georganiseerd door milieuorganisatie Urgenda samen met de Caring Farmers en Stichting MEERGroen. MeerBomenNu redt jonge bomen en struiken van plekken waar ze niet groot kunnen worden en herplant ze op plaatsen waar ze wel welkom zijn. Bomen zijn een belangrijk wapen in de strijd tegen de opwarming van onze planeet.

Bloeyendael-beheerder Hans Schriever had de kachel in het paviljoen al warm gestookt en de koffie stond klaar. Onder zijn leiding en die van Renée Elzinga, coördinator Utrecht stad van MeerBomenNu, ging het gezelschap in een lang lint op weg

naar de pootgrond. In het westelijk deel van Bloeyendael is sinds kort 'de Grote Weide' gesplitst. Er kwam daardoor een mooi stuk grond van zo'n 400m² vrij, dat om inplanting vroeg.

In gesprek met Renée Elzinga:

Renée is van huis uit advocaat en werkte als zodanig op twee ministeries, bij een groot advocatenkantoor op de Zuidas in Amsterdam en voor NS Holding. Haar specialisme is het marktorderingsrecht. Zij is sinds drie jaar aanjager voor de stad Utrecht voor MeerBomenNu. Urgenda kwam op haar pad en dat kwam goed uit, omdat ze zocht naar initiatieven die helpen om klimaatverandering tegen te houden. Want ook Renée is ervan overtuigd dat het 'één voor twaalf is' als het gaat om het afwenden van klimaatrampen. Urgenda vroeg haar om de campagne MeerBomenNu in Utrecht van de grond te tillen. Elders in het land was deze al goed op stoom, maar in Utrecht liep dat minder. En het is haar

gelukt. De campagne bloeit nu ook in de stad Utrecht.

Handelingsperspectief

Renée is een gepassioneerde verteller. Het concept van Urgenda spreekt haar bijzonder aan. Met een goed doordachte formule gericht op het versneld vergroenen van Nederland worden bomen en struiken in wording (zaailingen) 'geoogst' en elders opnieuw geplant. Er is vraag en aanbod van grond- eigenaren, boeren, burgers en bosbeheerders, groot en klein. Het gaat met gesloten beurzen. En het gebeurt allemaal door vrijwilligers. Landelijk zijn er al ruim 25.000 mensen actief. Het is een burgerinitiatief dat wordt aangestuurd vanuit een enthousiast kernteam en een zeer geavanceerde website (meerbomen.nu) waar je je kunt aanmelden als vrijwilliger. Er staat een agenda op met 'events' waarop je in kunt tekenen. De website bevat een rijkdom aan informatie en ook een 'communicatie toolkit' waarin van alles te vinden is om als vrijwilliger, oogstbegeleider, hub beheerder of met planten aan de slag te gaan. MeerBomenNu is alleen vanaf einde herfst tot begin lente actief, als de bomen in rust zijn. Ook de nieuwe gratis MeerBomenNu app blijkt heel praktisch als landelijk communicatiemiddel.

De zaailingen worden na het oogsten opgeslagen, opgekuild, in 'bomenhubs' die er in allerlei soorten en maten zijn. Over heel Nederland zijn er al vele tientallen van deze opslagplaatsen. Utrecht

stad telt er nu drie: Hoge Woerd (Leidse Rijn), Eilandsteede (Kanaleneiland) en Griftsteede (Griftpark). Iedere bomenhub heeft zijn eigen populatie afhankelijk van de soorten die er in de buurt groeien. MeerBomenNu werkt alleen met inheemse soorten. In Bloeyendael werden berken, hazelaars, meidoorns, (zomer)eiken, rode kornoelje, lijsterbessen, aalbessen, vuilbomen, haagbeuk, taxus, sparren en hulst gepoot. Daarvoor werd geput uit diverse bomenhubs in de Provincie Utrecht.

Renée is vooral erg te spreken over het 'handelingsperspectief' dat de MeerBomenNu formule biedt. Daarmee bedoelt ze dat het mensen, die klimaatzorgen hebben en graag iets concreets willen doen een prachtige activiteit geeft. Mensen genieten ook van zo'n dag. Regelmatig hoort ze van vrijwilligers, dat zij dat als de leukste dag van hun week zien.

Steeds meer gemeentes en provincies

werken samen met MeerBomenNu. De samenwerking met burgers, de snelheid waarmee resultaten bereikt worden, de professionaliteit en de lage kosten spreken aan. De Gemeente Utrecht wil versneld vergroenen dus daar past het Urgenda-initiatief naadloos bij aan. Een groene stad is een buffer tegen toeneemende hittestress in zomers. Het concept van MeerBomenNu slaat ook aan in Duitsland, Groot-Brittannië en Frankrijk. Renée was bij de Franse introductie betrokken.

Eerste grote plantdag

Bloeyendael was de eerste grote plantdag in de stad Utrecht van Renée. Eerder heeft ze al de nodige ervaring opgedaan in Rhijnauwen/Amelisweerd als oogstbegeleider met het oogsten van duizenden zaailingen. Ze leerde er bijvoorbeeld hoe zaailingen in de winter te herkennen zijn aan hun knoppen. In november heeft zij trouwens ook een oogst-event

georganiseerd in Bloeyendael. Samen met beheerder Hans Schriever heeft ze de recente plantdag minutieus voorbereid. Ze zorgden voor de aanvoer van de zaailingen en maakten met de stadsbioloog de plannen voor de inplanting ruim 600 bomen en struiken.

De vrijwilligers van de plantdag vormden een bont gezelschap. De jongste was zes en de oudste ver in de zeventig. De meesten kwamen uit Utrecht. Karel en Joop echter uit Lexmond, allebei gepensioneerd en lid van de Vogelwacht De Vijfheerenlanden. Karel werkte ooit bij de ASR en kent het park nog van zijn middagpauzes. Simon die in de buurt woont en regelmatig in het park hardloopt en vindt dat hij weleens wat terug mocht doen. Anouk uit Utrecht die om de veertien dagen op vrijdag actief is voor MeerBomenNu. Met elkaar was de klus gauw geklaard. Na de tweede koffie konden de spaden, kruiwagens en andere hulpmiddelen weer worden opgeborgen. Er waren nog wat zaailingen over, zij zullen later hun weg wel vinden in het park, dat zeker na de houtkap nog genoeg open gaten telt.

Renée Elzinga is trots op alle vrijwilligers, superblij met Hans die het planten mogelijk maakte en op het succes van deze eerste plantdag. 'Zo proberen we samen de wereld mooier na te laten voor de volgende generatie'.

Jan Heijmans

Even voorstellen: Adriaan Dorrestejjn

Sinds november 2024 vormen Adriaan en Jan Hartog samen met coördinator Hans Schriever de drie bestuursleden die het park beheren. Het is fijn dat er nu weer een heel team is dat én in staat voor de planning en de uitvoering van alle werkzaamheden én tijd heeft om de contacten met gemeente en aannemers te onderhouden. Adriaan neemt de contacten met de gemeente voor zijn rekening.

Adriaan is een boerenzoon van een gemengd bedrijf in Werkhoven. Als kind vond hij hard werken leuk, maar ook las hij veel. Hij ging rechten studeren, werd docent en onderzoeker aan de universiteiten van Amsterdam en Utrecht, en adviseur van advocatenkantoren.

In zijn Amsterdamse tijd in de 80-er jaren was hij een aantal jaren zeer actief in het landelijke bestuur van *Amnesty International* waarbij hij ook geregeld internationaal overleg had binnen de organisatie. In die tijd heeft hij ook veel ervaring opgedaan in een vrijwilligersorganisatie.

Gitaar spelen en zingen is zijn hele leven een grote liefde geweest. Dat hij de laatste jaren van zijn werkende leven al liedjes aan het schrijven was maakte de overgang naar zijn pensioen - zo'n acht jaar geleden – bijna natuurlijk: nu kon hij de singer-songwriter zijn waar hij

altijd al van droomde. Hij schrijft en treedt nu geregeld op, alleen of samen met een of twee andere muzikanten.

Adriaan verdiept zich minder in planten en dieren maar heeft wél veel feeling met de natuur in zijn geheel, en was aangenaam verrast toen hij een aantal jaren geleden Bloeyendael ontdekte. Hoewel hij met zichzelf had afgesproken nooit meer in een bestuur te gaan wilde hij – omdat hij wil bijdragen aan het voortbestaan van het park – voor Bloeyendael een uitzondering maken.

Hij vindt de mensen die bij Bloeyendael betrokken zijn leuk, de sfeer in het bestuur prettig en gelukkig wordt er efficiënt vergaderd.

Nora de Groen

Slepen, ril en boerenkool

De traditionele boerenkoolmaaltijd waarmee het activiteitenjaar van de vrijwilligers wordt afgesloten, kon vorig jaar niet doorgaan. Teveel wind met stoten. Dan maar verplaatst naar 4 januari van dit nieuwe jaar. Gecombineerd met nuttig werk. Het opknappen en uitbreiden van de takkenril langs de Galileïlaan.

Er kwam een flinke groep vrijwilligers opdagen. Na de koffie deed de beheerder Hans Schriever de mensen in. Want om de ril te bouwen en te bewerken moesten er eerst vele wilgentakken worden aangevoerd. Dat betekende sleepwerk van het Wilgenlaantje en de Wilgenweide naar de Archimedeslaan. Waar ze werden opgehaald door Boer Dirk met Isa op de bok en Nozem voor de kar. Het werk werd slechts onderbroken door de koffie- en lunchpauzes. Na de middag was het legerwerk wel wat gekrompen. Toen om vier uur de avond begon te vallen, was het werk klaar.

Op naar de borrel in het paviljoen of nog even naar huis voor een schoon pak. Tegen halfzes werd de boerenkool, voortreffelijk verzorgd door penningmeester Ton van Alphen, opgediend. Er was een ouderwetse, met worst, maar ook een eigentijdse vegetarische variant. Wanda de Kuiper sprak namens het bestuur de nieuwjaarsrede uit en zette

een aantal vrijwilligers extra in het zonnetje, met applaus van de aanwezigen. Vijfentwintig mensen deelden een gezellige sfeer en lekkere hap, afgesloten met tiramisu.

Wie dacht dat het hoofdstuk takkenslepen hiermee afgesloten was, had het mis. Op de zaterdagen 18 en 25 januari waren de vrijwilligers, in wisselende samenstelling, weer bijeen. Zelfs Romy, nog onlangs geëmigreerd naar Groningen, was er voor overgekomen, om haar plaats op de bok weer in te nemen. Zonloze omstandigheden. Met waterkou, maar meestal droog. De gemeente had met Ploeg Oost voor een nieuwe voorraad takken gezorgd. Ook het struikgewas, dat op sommige plaatsen woekert, was gekort. En niet te vergeten het veelkoppig monster braam. Dit houtafval pronkt niet in de takkenril, maar wacht een vruchtbaar nieuw begin op de composthoop van de firma Agterberg. De wilgentakken die niet in de ril gebruikt konden worden eindigden via de snippermachine als bodembedekker of biomassa.

Jan Heijmans

Op bezoek bij de buren

Ponycentrum en Manege Groenesteyn

Aan de Biltsestraatweg liggen achter restaurant Loft 88 de binnenbak, de stallen en de kantine van Ponycentrum en Manege Groenesteyn. De manege omvatte bij het begin in 1972 ook de gehele oppervlakte van het huidige Star Lodge Hotel, toen waren er ook een grote hal en een buitenbak.

Toen zijn ouders in 2008 de grond verkochten aan de heer Plijnaar nam Marc Verheyden de manege over. Afspraak was dat een hotel gebouwd kon worden als de manege – op een kleinere oppervlakte - kon voortbestaan. Marc – van origine springruiter – werkt samen met een vaste medewer-

ker en een aantal instructrices, en met 35 paarden en pony's in de stallen is het zeven dagen per week hard werken. Zeven dagen per week ook biedt de manege een waaier van activiteiten aan: groeps- en privélessen voor kinderen en volwassenen, ponykampen (voor de eigen ruiters) in de schoolvakanties, onderlinge dressuurwedstrijden en kinderfeestjes op zaterdagmiddagen.

Marc houdt van de variatie die de bedrijfsvoering van de manege met zich meebrengt, natuurlijk van het werken met paarden en pony's maar ook van het contact met ouders en kinderen. De kinderen komen altijd vrolijk aan en gaan vrolijk weer naar huis. De ruiters kunnen in een binnenbak en in een buitenbak rijden. In de zomer kunnen veel kleine buitenritten plaatsvinden in de Voorveldse Polder die veilig dicht bij de manege ligt en waar er een ruiterspandennetwerk ligt.

Marc kent Park Bloeyendael wel maar met de pony's en paarden steken ze nooit de Biltsestraatweg over, dat is met het langsrazende verkeer te gevaarlijk.

Neem eens een kijkje op de website www.manegegroenesteyn.nl: vooral de pagina waar de pony's en paarden worden voorgesteld is charmant. Of kom eens bij de manege zelf kijken!

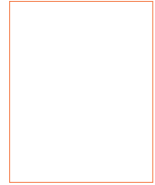
Nora de Groen

ACTIVITEIT	DATUM	TIJD
<i>Voorjaarsreceptie</i>	<i>Vrijdag 21 maart</i>	<i>17.00 – 19.00</i>
Slangenbroeihoop afbreken/opbouwen	Zaterdag 22 maart	10.00 – 16.00
Klussendag (bramen, rozen en zuring weghalen, borden poetsen)	Zaterdag 12 april	10.00 – 16.00
Open zondag	Zondag 13 april	13.00 – 17.00
Heemtuin open	Dinsdag 6 mei	12.00 – 14.00
Open zondag	Zondag 11 mei	13.00 – 17.00
Lentehooien op grote weide en Offerhausweg	Zaterdag 24 mei	12.00 – 16.00
Open zondag	Zondag 25 mei	13.00 - 17.00
Heemtuin open	Dinsdag 3 juni	12.00 – 14.00
Open zondag	Zondag 8 juni	13.00 – 17.00
<i>Vrijwilligersdag</i>	<i>Zaterdag 14 juni</i>	
Open zondag	Zondag 22 juni	13.00 – 17.00
Zomerhooien	Zaterdag 5 juli	10.00 – 16.00
Zomeravondhooien	Dinsdag 8 juli	19.00 – 21.00
Zomeravondhooien	Woensdag 9 juli	19.00 – 21.00
Zomeravondhooien	Donderdag 10 juli	19.00 – 21.00
Zomerhooien	Zaterdag 12 juli	10.00 – 16.00
Open zondag	Zondag 13 juli	13.00 – 17.00

Natuurpark
Bloeyendael

Narcissen in de Heemtuin

Stichting Bloeyendael
Archimedeslaan 1
3584 BA Utrecht
www.bloeyendael.nl
NL74 INGB 0003 4466 50
Tel. 06 4500 5700